

בס"ד, י"ז שבט תשע"ה
6 פברואר 2015

דף מידע

2388

פ' "יתר"

שילוב סוגי המצוות בקיום היהדות

הדיבר החמישי מתוך עשרת הדברות הוא מצוות כיבוד אב ואם (שמות כ', י"ב). המהר"ל, בתפארת ישראל פרק מ"א (העוסק במיוחד במצווה זו), מצטט את הגמרא המפורסמת במסכת קידושין העוסקת בעניין זה. הגמרא מספרת על דמא בן נתינה, גוי שזהירותו במצוות כיבוד אב ואם גרמה לו שזכה ונתן לו הקב"ה בעדרו פרה אדומה, שאותה מכר לחכמים בממון רב. בהתבססו על הגמרא הנ"ל, מסביר המהר"ל שחז"ל הביאו דוגמא לכיבוד אב ואם דווקא מגוי, כדי להדגיש כי מצווה זו הינה מצווה הגיונית. ההיגיון הפשוט מורה כי מוטל על אדם לכבד את מי שהביאוהו לעולם, ולכן אפשר להביא דוגמא לזהירות במצווה זו גם מגוי. המהר"ל מוסיף שגמולו של דמא בן נתינה על קיום מצווה הגיונית זו, היה דווקא במצווה הכי פחות מובנת, פרה אדומה (ראה רש"י במדבר י"ט, א', בעניין חוסר ההיגיון שבמצווה זו). באמצעות שילוב שני סוגי מצוות אלו, מגיע אדם לקיום היהדות בצורה מלאה. רש"י (שמות ט"ז, כ"ה) מדגים רעיון זה במימרת חז"ל (סנהדרין מ). שבמרה קיבלו ישראל שבת, פרה אדומה ודיינים (כדוגמא לשילוב סוגי המצוות, שעליהן מושתתת החברה).

(מתוך אתר וורטס - אתר שיתופי לדברי תורה).

ברוך דיין האמת
אנו כואבים ואבלים יחד עם חברותינו
שרי לוטן
הדסה לוטן
אחיו, בניו, בנותיו
וכל בני משפחתם
על פטירתו של חברנו היקר **גדעון לוטן ז"ל**

ברוך דיין האמת
אנו כואבים ואבלים יחד עם
נעה, מיכאל, אורי וחדוה
וכל בני המשפחה
על פטירתה של חברתנו היקרה **טובה בייפוס ז"ל**

נר זיכרון

ענת פרידליך ז"ל - י"ט שבט תשל"ח
רלף בלום ז"ל - כ"ג שבט תשס"ח

שהשמחה במעונם מזל טוב

לאורנה ולדן גולדנברג ולכל המשפחה, בהגיעה בתם, שנה למצוות.
למרים ולאברהם ביאלה ולכל המשפחה להולדת הנכד, בן לגאולה ולאבירן.
לשלמה סמסון ולכל המשפחה, להולדת הנינה, נכדה לאלישבע ובנצי, בת בכורה לחן וליוסי.
לרויטל וליונתן, לפרידה וליוורם, למרים ולישראל רותם ולכל המשפחה להולדת הבת, הנכדה, הנינה.

תורנות מרפאה: כונן בריאות - נהג אמבולנס: 054-6746373.

זמני שבת

16:45	הדלקת נרות
17:05	מנחה וקבלת שבת
08:00	שחרית
13:00	מנחה א'
16:30	מנחה ב'
17:53	צאת השבת

"חצו את הים ואתם כאן! מקומכם אתנו!..."

בשבת האחרונה ובראשיתו של השבוע האחרון, זכיתי, כידוע, להצטרף למשלחת מטעם עיריית ירושלים, לאירוע כנס עלייה בפריז. האירוע אורגן לאחר הטבח הנורא במרכז "היפר כשר" ובעקבות גילויי האלימות האחרונים. מטרת הכנס הייתה לקרא בקול גדול ליהודי צרפת לעלות לארץ.

תור ארוך של פונים, השתרך בכניסה באופן מופתי, עם מיטב הנימוס המקומי, לעבור את סידורי האבטחה הקפדניים. ההמונים שנכנסו פנימה, נעמדו בצפיפות גדולה, ובקשו לאסוף מאנשי המשלחת מידע. לשמוע ולא פחות מכך להשמיע את רחשי הלב. מאות האנשים שהגיעו והציפו את המקום, פגשו נציגים שהבהירו להם את זכויות העולים, נציגים שונים מתחום החינוך, ובתוכם אני, שבקשו לתאר בפני הפונים את דרכי הקליטה בבתי הספר והתוכניות לצרפתית הקיימות. אפילו קבלנים שונים הגיעו כדי להציע לאנשי צרפת, קורת גג בארץ הקודש...

תוך כדי כך, נגש אלי אחד מנציגי עיריית ירושלים, והשיח בפני בהתרגשות, תוך שענינו בוחנות את ההמונים: "לא האמנתי עד כמה קיים צימאון לכנס כזה... כרגע, קבלנו פנייה מקהילה המונה 100 איש, המבקשת לעלות כאיש אחד ומבקשת את עזרתנו... זה לא יאומן מה שקורה פה... ממש אירוע היסטורי...". תחושת הלב האישית שלי הייתה זהה. אכן משהו היסטורי קורה פה מול עינינו. מאיר, רואה חשבון צעיר, שפגשתי בנסיעותי הקודמות, שלשאלתי הקבועה: "מתי נזכה לראות אותך בארץ?" היה תמיד מגלגל עיניים למעלה, ואומר בחיוך ציני: "אחרי מאה ועשרים...". נגש אלי השבוע ואמר: "האסון 'בהיפר כשר', הוא לצערי רק ההתחלה... יש קו ישר שנמתח ממנו לאסון הרצח בבית הספר היהודי בטולוז... הבועה כאן מתחילה להיסדק... אין כאן עתיד לילדנו... תאמין לי או לא... אבל אני מתכנן לעלות בקרוב...". שליח אחר שהיה שם, תיאר את מספר הפניות הגדול וחסר התקדים, של עורכי דין, רופאים וסגל אקדמי בכיר, שפנה בבקשה לקבלת סיוע בהליך הקליטה בארץ.

אלא שהתמונה מורכבת לאין ערוך מהמתואר כאן. לצד אלו, שמעתי גם מאחרים על קשיי העזיבה, החשש האישי מפני אבטלה בארץ, וגם על הדאגה מפני המסר הכפול בין קריאת "תעלו לארץ! מקומכם אתנו!" לבין הקשיים הבירוקרטיים הצפויים לכל עולה לארץ ה"זבת חלב ודבש"...

הכנס תואר ע"י המארגנים ובעיקר ע"י הבאים בשעריו כהצלחה... חזרנו לארץ נרגשים... מהורהרים... ובעיקר עם הבנה, שדרך ארוכה, של עשייה מפרכת, וליווי אישי לכל משפחה שפנתה, עוד לפנינו...

תוך כדי ההכנה לכנס, נזכרתי בדבריו של הרב ישראל רזון, שפרסם, לפני כשלוש שנים, בעקבות הרצח בבית הספר היהודי בטולוז, שבצרפת. דבריו, בימים אלו, אקטואליים מתמיד... "הזרקור היהודי פנה בשבוע שעבר לעבר צרפת, בעקבות... הטבח הנורא, והאימה מטרור אסלאמי הנושק לאחיו האנטישמי, מרעידים את האדמה מתחת יהודי צרפת בפרט והתפוצות בכלל. זו ההזדמנות להפנות גם את מבטנו לעבר **יהדות שורשית ואצילית זו, השלישית בגודלה בעולם**... כאן המקום לומר בפה מלא את עיקר דברינו: יהודי צרפת! חצו את הים ואתם כאן! מקומכם אתנו בישראל! ולא מאימת הפרעות, אלא בשל היות יהדות זו ציונית אמיתית, ומחוברת היטב לארץ ישראל. רבבות מיהודי צרפת כבר עלו בשנים האחרונות, או קנו להם אחוזות ושותפויות עסקיות. עתה העת להעתיק את מרכז חייכם לכאן... בצעירותי יהדות צרפת הייתה אשכנזית לחלוטין, תוצרת גרמניה. דורות רבים זוהתה יהדות צרפת עם התבוללות מאסיבית, וסימלה חילון והיסחפות אחר תרבות המערב ההרסנית לנשמה... בצעירותי יהדות צרפת הייתה אשכנזית לחלוטין, תוצרת גרמניה. דורות רבים זוהתה יהדות צרפת עם התבוללות מאסיבית, וסימלה חילון והיסחפות אחר תרבות המערב ההרסנית לנשמה. בדורותיים האחרונים נהפכה קערת יהדות צרפת על פניה, ונתחלפה מאשכנזית לספרדית. צרפת היהודית נכבשה ע"י יוצאי צפון אפריקה ואלג'יר בראשם. כיום היא סמל ליהדות מזרחית מסורתית, בניחוח דתיות מתונה, אם כי טרם העמידה מנהיגות רבנית בעלת שם עולמי, כ'רבותינו הצרפתים' מימי הביניים ולפניהם... מאפייניה של יהדות מזרחית מתונה זו, המתובלת בתרבות הדמוקרטית המערבית, הם סיבה נוספת לכמהיתי לעליית מחצית המיליון של אחים אלו. ללא ספק, הם יתפסו מקום חשוב בכלכלת ישראל ובטחונה... **יהודי צרפת! חצו את הים ואתם כאן! מקומכם אתנו בישראל!**"...

ביום שישי שעבר, ועם צאת השבת, נתבשרתי, בכאב לב גדול, על אבדן שניים מחברי קהילתנו היקרים. ברכת נחמה קרובה לבא למשפחת בייפוס ולמשפחת לוטון. יהי רצון שנשמע בקהילתנו קול ששון וקול שמחה...

ברכת שבת שלום, הרב מיכאל.

דברי הספד לטובה בייפוס על ידי דבורה רימון

טובה לבית יורמן נולדה ביוני 1926 בקופנהגן, דנמרק. אביה אליעזר שסיים לימודי רבנות בקולן שבגרמניה, קיבל משרת הוראה בדנמרק, שם גם הכיר את אשתו מרים. לאחר כמה שנים עברה המשפחה הצעירה לבאזל, שווייץ, כאשר לאביה הוצע לנהל שם בית יתומים יהודי. בתקופת מלחמת העולם השנייה קלט בית היתומים ילדים שהוריהם נשלחו להשמדה. משפחת יורמן התגוררה בבית היתומים ואליהם הצטרפה בת נוספת שנולדה - נעמי.

טובה, שדברים רבים שחוותה בבית סימנו את שתעשה בבגרותה, עבדה אף היא עם צעירים שהגיעו ממחנות ריכוז. תקופה מסוימת שהתה בבליגיה וטיפלה בילדים יהודים יתומים. כשחזרה לשווייץ, הצטרפה לתנועה שארגנה ברית הנוער. בהשפעת שליח מטירת צבי הגיעו טובה ונעמי להחלטה לעלות לארץ ולהצטרף לאחד הקיבוצים הדתיים. ב-1949 הגיעה לנמל חיפה, שם חיכו חברים משלוחות. הבנות הגיעו באוטובוס עד קיבוץ מסילות ומשם ברגל לשלוחות. טובה זכרה שיוסף ברלוביץ חיכה ועזר לה לשאת את המזוודות.

בשנת 1952 נישאה לרפאל בייפוס ונולדו להם ארבעה ילדים. טובה עסקה בשנה הראשונה במתיחת גדר תיל, אך ברוב שנותיה עבדה כמטפלת ילדי בית ספר והפכה למטפלת מיתולוגית. את אהבת הטיפולים בטבע שחוותה בשווייץ העבירה ולקחה את הילדים לטיפולים בגלובע. המוסיקה שעליה גדלה בבית היקי ליוותה אותה בעבודתה וכתחביב. טובה שרה עם ילדי בית הילדים קאנונים כמו: תרנגול אני, תרנגול קטן, בקר בא לעבודה. הייתה מעירה את הילדים, שכמובן ישנו בבית הילדים, בתקיפות הראויה. כשחזרו מהתפילה לארוחת בקר בצריף הישן, קידמה את פניהם מוסיקה קלאסית, שעד היום זכורה להם. טובה לימדה חלילית, הקימה מקהלה בשלוחות ובעצמה שרה במקהלה האזורית. ביום השואה ובאירועים נוספים הייתה המקהלה שלה מופיעה. לימים עלו הוריה לארץ והקימו בכרם מהר"ל מוסד לחוסים. גם לשם לקחה טובה את הילדים שבטיפולה. תקופה מסוימת עבדה במעברה בעפולה עם ילדים.

טובה הייתה אשת אשכולות, בעלת ידע נרחב, כשרונית ובעלת יכולת ביטוי מקורית. בנוסף לעיסוק במוסיקה ציירה ואיירה, כתבה לילדי בית הילדים הצגות וביימה. כעבור שנים השתלמה בטיפול בקשישים והייתה הראשונה שעסקה בכך בשלוחות. גם כאן נרתמה לעשייה במרץ ועשתה דברים מכל הלב.

טובה הייתה ידועה כמספרת סיפורים מופלאה. הייתה לוקחת ספר ילדים בגרמנית או בדנית והייתה מספרת אותם בעברית. ילדי שלוחות לדורותיהם נהנו מהם וכך גם ילדיה ונכדיה. כאם וכמטפלת הייתה קשוחה, אך הראתה את אהבתה בהמון טיפוח, תרבות וחום שהעניקה. עם גידול ילדיה, נוספו למשפחה שתי אחיות- שולה ומיה. זה לא היה קל, אך טובה עשתה הכול כדי שיהיה להן טוב. השנים האחרונות היו קשות לטובה ורפאל. לאחר מותו של רפאל, שהתה טובה ב"עטרת צבי" שבטירת צבי זכתה גם שם לטיפול מסור.

נעה, מיכאל, אורי וחדוה היקרים, זכיתם לאימא כל כך מיוחדת, רבת כישרונות שכולה נתינה לזולת. ואת, טובה, נוחי בשלום בין רגבי אדמת שלוחות שאהבת.

דברי פרידה מטובה על ידי אחותה נעמי

טובה - TOVE - אחותי הגדולה והיחידה -

נולדת בדנמרק, ההורים נתנו לך שם TOVE, שם דני מובהק אשר לימים נהפך לטובה. כאשר היית בערך בת 3, המשפחה עברה לשווייץ, כי אבא נבחר למנהל בית יתומים יהודי בעיר בזל. זמן קצר אחרי זה אני נולדתי. אמא דיברה אתנו בדנית, גם קראנו ספרים בדנית. כאשר לא רצינו שמישהו ישמע על מה אנחנו מדברות - עברנו לשפה הדנית. משך כל הילדות טובה ואני היינו ביחד. גרנו באותו חדר, רצנו כל בוקר לבית הספר. היינו בתנועת ה"ביח"ד" (ברית חלוצים דתיים), ביחד עלינו ארצה לקבוצת שלוחות. צחקנו על אותם הדברים וכמובן גם רבנו.

טובה ירשה מאבא את חוש החינוך. הרבה שנים הייתה מטפלת ילדי בי"ס. ארגנו בובטרון.

כתבנו שירים לימי הולדת, ציירנו חוברות, טובה תמיד הייתה היוזמת והמובילה.

הבית של משפחת בייפוס היה בשבילי בית שני. מאוד אהבנו לשיר בשני קולות, בעיקר שירים שלמדנו במקהלת ביה"ס בבזל.

אחרי 15 שנים עזבתי לבארות יצחק. כל פעם, שהגעתי לביקור, לבית של טובה ורפאל, הרגשתי כאילו חזרתי הביתה. עצוב היה להיפרד מרפאל ז"ל. עצוב היה לבקר את טובה בטירת צבי.

ישבתי על ידה ושרתי את השירים של אז. האם שמעה? האם ידעה שאחותה יושבת על ידה? זאת לא נדע לעולם. הטיפול ב"עטרת צבי" היה מעל ומעבר, אין לי מילים להודות על כך.

טובה - TOVE - אמנם זאת פרידה לנצח, אבל את נשאת בתוכי.

דברי הספד לאמא - על ידי בתה חדוה

אמא טובה הטובה והאהובה,
 כשמך כן את. מלאה בטוב לב וטעם ואצילות נפש.
 הגעת לארץ עם אחותך הצעירה נעמי מבזל שבשוויצריה היישר לשלוחות, וכאן הכרת את אבא
 וקבעת את עתידך אתו והקמתם את משפחתנו. כאן בקיבוץ שנים רבות עסקת בחינוך.
 בתור מטפלת של ילדי ביה"ס, מרכזת ו. חינוך והצבת רף גבוה לבאים אחרייך.
 דורות של בני משק זוכרים ויזכרו את הייחוד שבך, בתור מספרת סיפורים נפלאה, מארגנת טיולים
 לגלבוע או טיולים ארוכים יותר - לכרם מהר"ל, מקום מגוריהם של סבא וסבתא כאן בארץ.
 מכישוריך במוסיקה גם נתת ותרמת לקיבוץ, ארגנת את מקהלת שלוחות לטקסי הקיבוץ השונים.
 ארגנת גם מקהלת ילדים, לימדת חלילית את ילדי שלוחות ושרת שנים רבות במקהלה האזורית.
 לאחר שנות עיסוקך בחינוך ילדים, פנית לטיפול בגיל המבוגר וסללת את הדרך לנושא חשוב זה בקהילה.
 מלבד לתת לזולת ידעת גם לקבל ולהכיל. ידעת לקבל את האחר, לקבל מצבים קשים, לתמוך ולהיות
 אוזן קשבת. ברבות הימים צירפת יחד עם אבא את שולה ומיה למשפחתנו, והיינו למשפחה מורחבת.
 אנו, ילדייך ונכדייך זכינו באמא בעלת ידע רב, דוברת שפות רבות, ברוכת כישרונות, ציור, אומנות,
 מוסיקה, מספרת סיפורים דגולה. ספגנו ממך את החינוך היקר ונימוסי השולחן הדניים.
 את "האוצרות" האלה הורשת לנו ואנו ממשיכים את דרכך זו.
 לאחר לכתו של אבא, נאלצת לעבור לעטרת צבי. כשאנו באים הביתה אנו מוצאים את כישוריך אלו
 בכל פינה ופינה. זו מזכרת לתמיד שאנו נשמור עליה מכל משמר.
 אמא יקרה ואהובה שלנו, כולנו כאן התכנסנו לכבודך, הילדים, האחות נעמי, דודתנו היקרה,
 הנכדים, הנינים והחברים, מבכים את לכתך. הותרת אחרייך עולם מלא וגדוש, שאנחנו נמשיך
 ליהנות ולהתרפק עליו.
 לך בשלום. אבא מחכה לך, הלאן חברתך הטובה גם היא מחכה לך.
 נוחי בשלום למרגלות הגלבוע שבתקופה זו של השנה תמיד אמרת "כמה הוא יפה ופורח,
 רק חבל שהוא מצהיב כ"כ מהר".
 אוהבים אותך מאוד וכבר מתגעגעים ילדייך וכל בני משפחתך. ת. נ. צ. ב. ה

דברי הספד לסבתא - על ידי נכדתה אילה

סבתא היקרה, קשה לחשוב שזה מכתב פרידה... וקשה לסכם מפעל חיים בכמה מילים.
*"סימן שעוד לא הגענו
 והאופק עוד רחוק
 וליבך עודו פתוח
 אל ארבעת הרוחות
 וצריך להמשיך ללכת
 וצריך להמשיך לצעוד
 והדרך עוד מושכת
 ארוכה..."*

את השיר של נעמי שמר היית שרה באירועים, תוך הכנת מופע קצר ומושקע.
 הזיכרונות שלנו, הנכדים, ממך מתחילים בקיבוץ שהיה ביתנו, בבית החמים המלא ריחות אפייה של
 שנקים, לחמניות, ועוגות למיניהן, וממשיכים באהבה הגדולה שהרעפת עלינו, במשחקים ששיחקנו
 יחד, בפלסטרים המיוחדים שהיית שמה לנו על כל פצע קטן, כדי שנרגיש טוב, ועל הטיולים
 הארוכים בגלבוע שכללו פיקניק טעים שכולנו חיכינו לו.
 אם היינו מרגישים קצת חולים או עצובים, מיד היית ניגשת לארון הבגדים ושולפת משם בהפתעה
 שקית במבה קטנה או חפיסת שוקולד עבורנו וממהרת לקחת את הספר על אורסלי ולספר לנו
 בהתלהבות רבה.
 בחגים תמיד דאגת לציין את הדברים המאפיינים כל חג - מאכלים מסורתיים, קישוטים מיוחדים
 ואווירה חגיגית מלווה בשירים. זכורה לנו במיוחד הסוכה היפיפיה שהייתה מקושטת בכל טוב
 ממעשה ידייך המוכשרות.
 בשבתות ובחופשים שהתארחנו בקיבוץ, נהננו מזמן האיכות שלנו אתך ועם סבא, מהדרך לחדר
 האוכל שלאורכה היית שרה ומזמזמת מנגינות עם חיוך על השפתיים, ומעבודות היצירה שהיית
 מלמדת אותנו בסבלנות רבה.
 אי-אפשר לשכוח את מנגינת השיר בהבדלה במוצאי-שבת, שבה היית מאחלת לכולנו "שבוע טוב".
 תרומתך לקיבוץ ולחבריו הייתה גדולה, והרוח הקיבוצית המשותפת הייתה חלק ממך ומהעשייה
 שלך. תמיד עסוקה, תמיד עובדת, מתנדבת ופועלת במרץ למען החברה.
 אנו שמחים וגאים שזכית יחד עם סבא להקים משפחה גדולה. אנחנו פה כדי להמשיך את הדרך שלכם.
 סבתא יקרה, את תחסרי לנו מאוד, נוחי על משכבך בשלום.
 מאתנו באהבה גדולה - הנכדים.

דברי הספד לגדעון שנאמרו על ידי שרית זיסוביץ

כאן נולדת, כאן נולדו לך ילדיך, כאן בנית את ביתך בשתי ידיך, כאן גם אני אתך וכאן כל אלף ידיך והיום, חודש שבט כשהשמש זורחת והעמק עומד בפריחתו, תמו חיך - כאן במקום שאהבת. נפרדתי ממך ביום שישי בבוקר בהרגשה שלא אזכה לראותך כשאחזור במוצאי שבת. נסעתי לאזכרה של אבי ז"ל שזכה לאריכות ימים ולשיבה טובה וחשבתי עליך, גדעון שכני היקר כל זמן האזכרה.

השבת הייתה לי קשה ומתנוחה, לא ידעתי מה אתך ומה קורה אצל שכניי היקרים ואהובים. ואכן, בצאת השבת הגיעה ההודעה שנפרדת מהעולם, כמו כל הצדיקים בערב שבת, בין הדלקת הנרות לשקיעת החמה, לקולה של תפילת קבלת שבת, כשכולם אתך בביתך. את כל ההספד עליך רציתי לחרוז משירים - שירי א"י, שירי העמק, שירי טבע ונוף, שירי ילדות, אהבה ואושר, שירים של תקווה, הודיה ותודה ושירי שמחה ואמונה, אך לא סיפק בידי הזמן ועל כך אני מצרה.

כמה מתאים לך גדעון להיפרד מהעולם בחודש שבט - חודש שהטבע בו ירוק, מלבלב ומתחדש והעמק טובל ביופי פרחיו.

גדעון - היית הבן הבכור של קבוצת שלוחות, נולדת עוד בפרדס חנה והגעת לשלוחות, ליישוב הקבע, בהיותך כמעט בן שלוש, בן ראשון לשירי ולמנחם, מייסדי הקיבוץ. היית כילד השדה, ילד טבע, שהטבע היה לך לחבר בהיעדר ילדים אחרים בגילך. העמק שבשדותיו רצת נצרב בנשמך ובאישיותך.

נולדת בט"ו באב לזוג צעיר ואוהב שכל חלומה היה לבנות יישוב חדש בארץ ישראל, קיבוץ שיתופי המחויב לתורה ולעבודה, להסתפקות במועט, לערבות הדדית ולשוויון ערך האדם. ולכך חונכת. הוריק נתנו לך שם תנכי, שורשי של מנהיג חכם וענו שפעל כאן בעמק והושיע את ישראל מידי אויביו, אך רחק מהשררה ומהמלוכה. שם ישראלי - צברי בעל עוצמה.

גדעון שכני היקר, חבר ורע. כמו אח היית לנו ב28 השנים שאנו גרים בצמידות. גדלנו, התבגרנו וצמחנו ביחד, הפכנו לסבים ולסבתות, שמחנו אחד בשמחותיו של השני וכאבנו אחד בכאביו של השני. כמו משפחה אחת אנו. אפילו, סוכה משותפת עדיין אנו חולקים. גדולה ומרווחת שמכילה את כולנו על טפיינו ונכדינו, מן האחרונות בשלוחות שעדיין נבנות ותמשיך להבנות, אני מבטחיה.

בעיניי, היית הקיבוצניק האולטימטיבי, תמיד בחולצה משובצת או לבנה (בשבתות) מחוץ למכנסיים וסנדלים לרגליך. הבלורית, כשהייתה, התנופפה ברוח והחום הכבד בקיץ לא גרם לך סבל כלל וכלל. הגשם שירד בחורף שימח אותך מאוד כי בליבך ובנשמך היית חקלאי, איש אדמה. את אהבתך לאדמה, לפרחים וליופי הטבע השקעת בגינה הפרטית שלכם וגם בשלנו. היית הגנן הפרטי שלנו שדאג להשקות כשראה ששכחנו ודאג לשתול כשראה שזנחנו. כשאתבונן השנה בפריחתן של החרציות שזרעת בגינתנו אראה אותך משתקף בפריחתן, וכשיצמחו השיחים ששתלת ויתפסו גובה ונפח, נודה בליבנו לשכן ששתל אותם בגינתנו. נתגעגע למאור הפנים, ליד המושטת ולברכת - "שלום שכניי היקרים מה שלומכם? מזמן לא התראינו", כך היית נכנס מדי פעם בערב והיינו יושבים על כוס קפה, משוחחים ומתעדכנים. אתה היית מעדכן אותנו בכל ענייני הקיבוץ, האסיפות ונוזף בנו שאנחנו לא מספיק מעורבים, ואנחנו ענינו "סומכים עליך גדעון שתעשה את העבודה גם בשבילנו".

נהננו לראות אותך משחק עם נכדיך ועם נכדינו בצעצועים המיוחדים שלך, הליקופטר בשלט רחוק, שהיית בעזרתו מרתק את עצמך ואותם. היית כמוהם באותם הרגעים, כמו ילד שקיבל צעצוע חדש ומרתק. בכלל אהבת צעצועים, בעיקר ישנים שאפשר לשפץ ולהחזיר לחיים. דברים קטנים ופשוטים שימחו את חיך. ידעת ואהבת ליצור וליהנות ממעשי ידיך וממעשי בני משפחתך. מוזיקה שמחה את ליבך בכל צורה. הנגינה בחצוצרה והאזנה למוזיקה מילאה אותך - מוזיקת ג'ז מי היה מאמין! ריתקה אותך.

עיתונים ישנים אגרת לשימור ההיסטוריה ולחינוך הנכדים. כלי קרמיקה יפים יצרת, בשנים האחרונות, כשפינת לעצמך מעט זמן מהעבודה, והם ממלאים את ביתך. אכפתניק גדול היית ומסירותך לכל מה שהיה באחריותך הייתה ללא גבול. עד כדי כך, שביום רביעי כשנסעת לבית החולים ומצבך קשה, התקשרת לצביקה בשארית כוחותיך לבקש ממנו, שבפעם הבאה ידאג שהאמבולנס יקפיד לא לעלות על האזור בדשא שליד הבית שהייתה בו צנרת מרכזית של הקיטור - שלא יהיה פיצוץ והציבור יפגע.

אמרתי לעצמי "מה מטריד אותו עכשיו?" "זה גדעון" עניתי לעצמי "ששם לב לפרטים הקטנים שמהם נוצרים המעשים הגדולים".

אפשר עוד לדבר ולספר על יחודו, טוב ליבו ושמחת החיים שהיו לו כבסיס בחייו ונתנו לו כוח להתגבר ברגעים קשים ובמכאובים.

היית - בן מסור, בעל אוהב, אח נפלא, אבא מעניק, אך מעל לכל סבא שמשוגע על נכדיו. כל רגע בחברתם אם במשחק, בטיול או בבית היה עולם ומלואו בשבילך. הם היו האושר של חייך, והיה כיף לראותכם נהנים אחד בחברתו של השני. אהבת אותם בכל ליבך והם הרגישו זאת והחזירו לך אהבה גדולה.

הדסה יקרה, אם חיפשתי מורה לחיים, לאהבה אין קץ, למסירות נפש, לזוגיות מיוחדת, לנתינה ולעוצמות אמונה - מצאתי אותם בך!

הסתכלתי מקרוב ומרחוק בשנים האחרונות על התמודדות שלך עם כל מה שעבר עליכם, ועוד יותר מהרגע שנפלה עליכם הגזרה, בדבר מצבו של אישך היקר והאהוב, התמלאתי בהתפעלות, בהתחזקות ובהערצה אלייך. את חוט השדרה של המשפחה והעוצמות הרוחניות שאת מעבירה לכולם מחזקות ומרימות אותם לדרגות גבוהות של אמונה, יכולת קבלה, הכלה ואהבה של כל מצב ושל כל אדם.

שרי יקרה, כואבים אתך את כאבך הקשה, זה בהחלט לא צריך להיות כך - שאמא קוברת את בנה, אחרי שכבר קברה את נכדה. מקווים שתמצאי נחמה במשפחתך החמה, התומכת והחזקה שאוהבת אותך ועוטפת אותך במסירות.

יואב וידידיה, אחיו היקרים של גדעון, צר לנו אתכם ועליכם בלכתו של אחיכם הבכור. עליכם נופלת כעת המשימה לשמור על אמא שלכם ולתת להדסה ולילדים כוח ועוצמות להמשך החיים. גדעון היה עבורכם אבן הבסיס לשלוחות.

ילדים יקרים - אורי, נטע, זוהר ונגה ונכדים אהובים - אתם משפחה מאוחדת ומיוחדת - התנחמו באמונה שאבא שלכם נגאל מייסוריו, שעשה טוב בחייו, הלך בדרכי יושר ואמונה, בדרך הפשטות והצניעות, שאהב אתכם אהבת נפש והותיר בכם זיכרונות יפים ודוגמא לחיים, שאין בהם תאוה לעושר חומרי אלא רק לעושר רוחני, שהוא האושר האמיתי שחי בו האדם. המשיכו בדרכו - הוא בכל מקרה יהיה גאה בכם ויאהב אתכם.

שלוחות נפרדת היום מבנה הבכור.

חברי שלוחות נפרדים היום מאחד החברים המזוהים ביותר עם שלוחות.

משפחת לוטן נפרדת היום מבן, מבן זוג, מאח, מגיס, מאבא ומסבא אהוב, עדין ומיוחד שהאמין בטוב שבאדם, בטוב שבבורא עולם, שקיבל עליו באמונה ובהשלמה את הדין וזכה להיפרד מהעולם בליווי מלאכי השבת.

לך לשלום גדעון היקר לנו, מצא מנוחה נכונה ליד אביך מנחם ז"ל, בנך הצעיר מעוז ז"ל, הוריה של הדסה ושאר בני המשפחה שהלכו לעולמם.

אסיים בשיר שאהבת וזו צוואתך, כנראה, לכולנו.

"אדרבא - תן בליבנו שנראה כל אחד מעלת חברינו ולא חסרונם. ושנדבר כל אחד את חברו בדרך הישר והרצוי לפניך, ואל יעלה בליבנו שום שנאה מאחד לחברו חלילה, ותחזק אותנו באהבה אליך, כאשר גלוי וידוע לפניך שיהיה הכל נחת רוח אליך. אמן כן יהיה רצון". (רבי אלימלך מליז'נסק).

תודה לך שהיית חלק מחיינו, גדעון יקר, וכזה תישאר, ואנחנו נשארו מיותרים ויתומים.

דברי הספד לגדעון על ידי בתו נטע

אבא,

אני יושבת מול הדף, והמילים מאבדות משמעות.

כל הדברים נאמרו כבר.

הייתה לנו הזכות לשמוע ממך כמה אהבה יש בך גם ברגעים האחרונים.

ובכל זאת.

היית אבא במלוא מובן המילה:

אוהב, מחבק, בלי תנאים בשמחות ובמשברים.

תמיד לצדי, חיזקת אותי ותמיד ידעתי שאתה שם בשבילי.

גם עכשיו כשסבלת וכבר ידענו שזה הסוף, שאלתי אותך "אבא, נכון שתמשיך להיות אבא שלי בכל מצב?". ואמרת לי: "בטח, יש בנינו קשר נשמתי". הרגשתי שזו הבטחה.

יש לי המון זיכרונות ממך אבא, ולאט לאט הזיכרונות מהימים הקשים יתעמעמו ויישארו הזיכרונות מהימים הטובים. תחסר לי כל כך, אבל המחשבה שעברת לעולם שכולו טוב והסבל נגמר מקלה עליי.

תודה שאפשרת לנו להעניק לך אהבה וללוות אותך.

תודה על שהיית אבא שלי, לא יכולתי לבקש לי אבא טוב יותר בשבילי.

אוהבת תמיד ותנוח עכשיו. נטע.

דברים שנאמרו על ידי בנו זוהר

"למנצח לדוד ד' יגור באוהלך מי ישכון בהר קדשך: הולך תמים ופעל צדק ודבר אמת בלבבו.."
כל המצוות מונחות על מדפים. יש כאלו ביניהן שנחטפות ע"י בני אדם כי הן נותנות לאדם תהילה, הילה, כבוד מהחברה. ויש כאלו שנשארות על המדף כי אין מאחוריהן אור גדול והחברה רואה אותן כפחות חשובות. אבא שלי בחר דווקא מצוות מפינת המדף המלאות באבק כגון: "בפני עיוור לא תשים מכשול" - היה עובר בשבילים ומסלק מהדרך מכשולים שעלולים היו אחרים להיפגע מהם וזאת מבלי שאף אחד ראה. ואת זה למדתי מאבא - בלי שאמר לי ובלתי שהסביר - הוא היה דוגמא אישית בשבילי.
תודה אבא על הדרך שבה חונכתי - דרך המעשה ולא דרך הדיבורים.

דברי הספד לגדעון על ידי כלתו נעמה

גדעון היקר,
תודה על כל הנדיבות, את זה עוד הספקתי להגיד לך.
תודה על זוהר, הוא אבא מדהים, אני רואה איך הוא עושה כל דבר בשיתוף עם בארי, איך הוא מסביר לו כל דבר בסבלנות ולעומק. הדברים האלה הם הדים למה שאתה היית עושה עם זוהר ואיך שאתה אהבת להסביר לו כל דבר. תמיד שאנחנו עוברים על יד משהו שמפריע בדרך, כמו ענף או אבן, זוהר מזיז את זה הצידה ואומר "את זה למדתי מאבא שלי".
וכל פעם שהאטו היה מתקלקל, היית שואל כמה שילמנו? ויום אח"כ היינו רואים שהסכום שזוהר אמר לך נכנס לחשבון שלנו וכשהייתי אומרת לך תודה, היית אומר "אתם הילדים שלנו, את לא צריכה להגיד תודה".
היית כמו ילד, משחק בהליקופטר ואוהב להעיף עפיפונים. בקשת ממני לבוא שוב ושוב לחוג קרמיקה, וכשבאתי, כל כך התרגשת, הראית לי הכל ואמרת לכולם "זאת הכלה שלי, היא למדה קרמיקה בבצלאל". אני כל כך שמחה שהספקתי לבוא אתך.
כל כך שמחת כשרציתי משהו מכל הרהיטים שאספת ושמרת "אולי מישהו יצטרך", ובאמת רוב הרהיטים שלנו הם דברים שנתת לנו.
כשזוהר פתח עסק קניית לו את כל הכלים שהיה צריך, גם דברים שזוהר לא חשב עליהם. השקעת עם זוהר בבניית המחסן, קניית את כל החלקים והיית אתו בזה עד הסוף.
כל מה שביקשנו ממך ומהדסה ויכולתם, נתת לנו ויותר.
תמיד נחשוב עליך כשנשתמש בפורט הרימונים, בתנור הגז, במנפח האוטומטי ובכל הדברים הגדולים והקטנים שהראו לנו, כמה אתה חושב עלינו ואוהב אותנו.
רצינו לקחת אותך לטיסה בכדור פורח מעל העמק לכבוד יום ההולדת שלך, אתה רצית רק להיות עם המשפחה ולנסוע ברכבת מירושלים לתל-אביב.
אני לא מאמינה שכבר לא נחוג לך יום הולדת 70.
"נשאר בקשר נשמת", זה מה שאמרת לי כשנפרדנו. אני אשמור על זוהר כמו שביקשת.
ומסרתי חיבוקים לילדים.
גדעון, היית איש פשוט וטוב, הקיבוץ היה חשוב לך מאוד, היה אכפת לך מהכלל וקודם כל מהילדים שלך ומהמשפחה ורק אחר כך חשבת על עצמך.
זה לא מקרי שהחזרת את נשמתך לבורא עם כניסת השבת.

דברים שנכתבו לזוהר ע"י גדעון, יומיים לפני מותו בבית החולים, ביד רועדת ונאמרו בע"פ לשאר הילדים.

לזוהר היקר והאהוב שלי,
אמרתי לך, כמה אני אוהב אותך ואתה גם יודע! תמיד נשמור על קשר נשמתי.
אל תדאג, כי אני מאמין בעולם שכולו טוב ובו כולם נפגשים לאחר זמן קצוב.
אני עשיתי את החלטתי בלב שלם!
תודה על הכל ועל החיבוק הגדול!
אם אלך בקרוב, אל תצטערו יותר מדי, אני אגיע למקום הכי טוב.
וחיבוק גדול לך והמון אהבה שלך, אבא.

דברים שנאמרו על ידי אשתו הדסה

בתהליך הליווי של גדעון בזמן מחלתו הגוף נעשה דק ורזה והאיברים הפנימיים קרסו בהדרגה. ככל שהגוף והאיברים הפנימיים חלו וכאבו, ראינו את גודל הנשמה שהאירה את פניו ואת גופו והכניסה רוח של אמונה בו, אפילו בזמן שהתייסר בייסורים. האמונה בקב"ה התחזקה והתעצמה עוד יותר. במצב הזה הרגשתי שאני רוצה להודות לאיברי גופינו שמשרתים אותנו בנאמנות ואף פעם איננו מודים להם.

שלום לכם איברינו הפנימים המשפיעים על חיינו הרגשיים.

שלום לך הנפש, כמה את יכולה לספוג, כמה כוח יש לך ומקום כדי להכיל את כל העובר על חיינו מיום שנולדנו. אנו תמהים, האם פעם הכרזת שנמאס לך להיות נפשנו. רצינו להודות לך הנפש על העבודה והמלאכה הרבה והמסורה שאת עושה בשבילנו. תודה על הסבלנות ובעיקר שלא התייאשת אף פעם, נפשנו.

שלום לך הכבד, שנים על גבי שנים הסתרת בתוכך את סודותינו, את חוויותינו, את השנאות, את הקנאות, את האהבות ואת התסכולים. אגרת ואספת לתוכך שפע רעלים כואבים. דחסת ודחסת ולא התלוננת. אנו רוצים להודות לך, שאפשרת לנו לשחרר את הסודות ואת הכעסים, שימשת פילטר נאמן להוצאת הכאב ואפשרת לנו להכניס לתוכו אהבה ושמחה ולהפוך כאב לרפואה. עזרת לנו להתחבר לעצמנו דרך האמונה בקדוש ברוך הוא ודרך הפנימיות שלנו. תודה שעזרת לנו להשתחרר.

כליות יקרות שלנו, שנים של נקיפות מצפון מכל מיני אירועים והרבה ייסורי כליות, מנת חלקם של האנושות ואנחנו בתוכם. כליות יקרות, עבדתן קשה תקופות שונות בחיינו. היום אנחנו רוצים להודות לכם שהייתם בשבילנו באותן תקופות ותודה שעזרתן וסייעתם לנו להשתחרר מאותם הדפוסים, ולהשתמש בכך, הכליות, בדרך המתאימה והראויה לכן.

ואחרונה חביבה נשמה יקרה, נאמנה כתמיד, מחכה לנו בכל יום, בכל עת, ובכל שעה ושנייה. מאירה לנו, מאמינה בנו, מחוברת אלינו בכל מאודנו. שמנו נמצא במלה נשמה. כל נשימה שלנו מחוברת לנשמה הזכה והטהורה, ואף אחד, כולל אנחנו, לא יכול לזהם את הנשמה ולא לדכא את הנשמה. כמה סבל יש לך נשמתנו היקרה, אבל היה שווה. כל בוקר אנחנו מודים לך נשמה יקרה, שאת מוכנה לחזור לקרבנו ואת שלנו. בזכותך, נשמה יקרה, אנחנו מגלים תובנות בחיינו וגם בשעות הקשות אנחנו יודעים נשמה (נשומל"ה כמו שאמר שלמה קרליבך) שאת אתנו.

אנחנו לומדים להיות רגועים ובטוחים, בידיעה שאת הנשמה, החיבור הישיר ליושב במרומים. ריבונו של עולם, אנחנו מודים לך, שאתה מאפשר לנו להיות בגילוי יומיומי של עצמינו, של הזולת ושל משפחתנו ובעיקר, שאנו מגלים את הנוכחות שלך במציאות של חיינו ומשפחתנו. לא יודעים מה היה קורה לנו ואיך היינו מסתדרים בלי ידיעת הנוכחות שלך בחיינו. תודה.

פרידה מגדעון דברים שנאמרו על ידי גיסתו אורנה

רבי שמעון הצדיק אמר: "על שלושה דברים העולם עומד: על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים". גדעון, שנולד בט"ו באב, חג האהבה - אהב את התורה. למד, לימד ושנה. התורה, מעיין נובע, הייתה מהות חיו והוא חי אותה- בענווה, באמונה, בהתמסרות ובלמידה מתמדת. על העבודה- עבודת השם ועבודה על המידות, עבודת כפיים ועבודה על קשר בין אישי. גדעון, שנולד בט"ו באב, חג האהבה, אהב את עבודת השם. שהייתה עבורו גם אהבת הארץ ואהבת האדם. ועל גמילות חסדים- גמילות חסדים של מתן צדקה ועשיית חסד. גמילות חסדים של העניקה ונתינה באמונה, נתינה של אהבה, כבוד, חום אנושי וקבלה.

גדעון, שנולד בט"ו באב, חג האהבה, אהב ועשה גמילות חסדים. למרות שלא עסק בהוראה, ולא היה מורה- במהותו הוא מחנך: לומד ומלמד, משפיע, מורה, מתקן וממריץ, מעודד ומכיל. גדעון מעולם לא לקח בעלות על הידע שרכש, לא רומם את עצמו על הלימודים והתהליכים שהצמיחו ופיתחו אותו. בצניעות הוא הקפיד לספר וללמד, בענווה אך בעקביות להנחיל את הידע שלו, את התובנות שלו ואת אמונתו, כאומר: "מה שיש לי- חשוב לי לתת לכם... לחלוק אתכם.. כי זו הדרך הנכונה והטובה, דרך התורה...". הנתינה הזאת היא תמציתה של גמילות החסדים.

גדעון, שנולד בט"ו באב, חג האהבה, אהב אנשים. אהב אדם. אהב את בני משפחתו בעוז, בחום, בהתמסרות ובקבלה.. ללא תנאי, ללא טינה. וללא שפיטה. עם הסגולה של הכרת הטוב. אהבה שהיא מעיין נובע של חיבה וקרבה, הערכה וכבוד. האהבה הזאת נובעת עכשיו- מכל האוהבים שהקיפו אותו, נפרדו ממנו, כאבו את סבלו וכואבים את אובדנו.

אהבה שעוטפת את גדעון ומחברת בין כולם. גדעון, שנולד בט"ו באב, חג האהבה, אהב את בורא עולם. גם בשעות הקשות של אובדן וכאב השכול. גם בשעות ייסורי הגוף ועינויי הנפש- לא התריס, לא כעס ולא פחתה אמונתו ואהבתו. באומץ ובאמונה- קבלת הדין הייתה שלמה. וכך גם הכרת הטוב.

גדעון, שנולד בט"ו באב, חג האהבה, אוהב את הדסה כמעין המתגבר. והיא אוהבת אותו. אהבה שמקורה בחיבור נשמתי משמייים. בזכות האהבה הזו, מוקף ברעייתו, בילדיו, אחיו אמו וחבריו - עזב גדעון את העולם הזה, משוחרר, חופשי ושלם.

גדעון- נולדת בט"ו באב, חג האהבה. אנחנו אוהבים אותך מאד. זו לא פרידה - כי המהות שלך -האהבה - היא כמעין המתגבר.

מעגלי חיים - דברים על אבא משה וייס ז"ל - לשלושים. ו' בשבט תשע"ה 26.1.15

בני משפחה יקרים, רבנים וחברים,

קשה לדבר על אבא, שהיה ראש לדוברים בכל דבר ועניין, שהשפה והידע שלו היו כעומקו ורוחבו של הים הגדול. שאלה או הערה קטנה הייתה יכולה להוביל אותו לדיון ארוך או ביקורת, כמו גם סיפורים ואגדות, קפדנותו מתובלת בהומור, וגערותיו בפרצי צחוק.

אך פעמים רבות היה משאיר אותך עם חידות לא פתורות ומכוון אותך לספרים ואומר עכשיו לך תקרא ותלמד.

בשיעורים ובהסברים שלו הראה כישרון יוצא דופן לא רק לרתק את השומע אלא גם לפשט ענינים מסובכים ומורכבים בגובה העיניים של כל אחד.

המעשיות, היעילות והחוש הטכני שלו היו מלווים בכושר המצאה ואלתור בכל מיני תחומים, כמו תכנון ובנייה, תיקונים, פתרון בעיות, בישולים והכנת תחפושות לפורים. הנחמה שלנו היא שבגיל שמונים הספיק להגשים את רוב החלומות שלו. החלום הגדול מאז ילדותו היה לעלות לארץ, לעבוד את האדמה וללמוד תורה, כאותם בעלי המשנה שמלאכתם בידם האחת ובשנייה יושבים בבתי מדרשות שונים, דורשים ומחדשים.

אבא נולד ב' כ' באלול תרצ"ד ב 31.8.34 ערב שבת פרשת 'כי תבוא', בוורשה פולין. כבר בלידתו נקבע לו עתידו.

הוריו, סבא וסבתא שלנו, הכירו במכון הגבוה ליהדות בוורשה, פנינה קרמר הייתה תלמידתו של פרופסור אברהם וייס הנערץ, שניהם באו מעירות בגליציה, פודהייצה וסטרי. אבא זכה לגדול בבית חם ופתוח לאינטליגנציה היהודית דתית, בית שהייתה בו השכלה כללית ותורנית רחבת אופקים, בית ציוני שהשפה העברית שלטת בו, הורים שעסקו בהוראה, מחקר, התנדבות ציבורית ופעילות בתנועת "המזרחי".

בסוף אוגוסט 1939 לאחר שחגגו למשה יום הולדת חמש ערב שבת פרשת 'כי תבוא', פרצה מלחמת העולם השנייה. הילד הסקרן החקרן והחכם שכל כך חיכה לשנת הלימודים הראשונה שלו מעולם לא למד בכיתה א'. הוא חווה על בשרו את אימת חודשי הכיבוש הראשונים והנוראים בוורשה ובניסי ניסים הגיעה המשפחה לחוף מבטחים בניו יורק באוגוסט 1940. אבל זו לא הייתה הארץ המובטחת עליה חלם הילד הקטן בפולין, כי בבית אמא סיפרה לו סוד שיקל להתגבר על הפחדים במלחמה: 'אינך צריך לדאוג כי אנחנו ניסע לארץ ישראל, כשהיו ימים קשים ותרגישי עצוב ותרצה לבכות אז תאמר לעצמך - יש לי סוד ואז תתחיל להרגיש יותר טוב...'. בגיל שלוש עשרה חגגו לו הוריו בר מצוה בפרשת 'כי תבוא' ומאז החל להתכונן לעלייה בפעילות ב'שומר הדת' ואחר כך ב'בני עקיבא', תנועה שחרטה על דגלה את ערכי **תורה ועבודה** והגשמה ביישוב הארץ במודל חדש של יהודי - **איש הקיבוץ הדתי**. ביוני 1955 סיים אבא תואר ראשון במדעים, מתמטיקה ופיסיקה ב"ישיבה אוניברסיטה" שעל סמלה כתוב **תורה ומדע** בסוף אוגוסט הגיע לארץ באונייה "ארצה" של צים, ערב שבת פרשת 'כי תבוא'. יום הולדת ראשון בארץ ישראל.

מה יש בפרשה הזו? כך היא פותחת:

"והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוהיך נותן לך נחלה וירשת וישבת בה" [דברים כ"ו, א'] רש"ר הירש:

"חלק המצוות שבמשנה תורה מסתיים בשני ענינים, מקרא ביכורים ווידוי מעשר, המצריפים את עובדות היסוד של ההיסטוריה הלאומית היהודית ואת כללי היסוד של התפקיד הלאומי היהודי וכוללים אותם בשני ווידויים. אמירת שני הווידויים האלה תזכיר לכל יהודי את מקורו ההיסטורי הלאומי ואת התפקיד הלאומי הנובע מכך"

כמו נבואה המגשימה עצמה, מאז עלה אבא לארץ לא יצא מגבולותיה, כל התפקידים המגוונים שמילא בימי חייו היו בארץ, עיסוקים אקדמיים ותורניים יחד עם פעילות ציבורית. בהמשך הפרק:

"היום הזה ה' אלוהיך מצוך לעשות את החוקים האלה ואת המשפטים ושמרת ועשית אותם בכל לבבך ובכל נפשך" [דברים כ"ו, ט"ז]

רש"י: "בכל יום יהיו בעיניך חדשים, כאילו בו ביום נצטוית עליהם."

יום שנה שנה השכים אבא לבית הכנסת, התפלל, למד ולימד בבית המדרש, וגם בימים הארוכים בהם עבד בשדה ישב בלילות רכון על הגמרא ולמד. גם ללמד ולקרב קרובים ורחוקים לא פסק עד שהובהל לבית חולים.

כשהופכים את האותיות של **א ב ו א** מקבלים את המילה **א ב ו ת**.
 משה רבנו היה הראשון שהתחיל את שושלת המסירה של התורה שבעל פה:
"משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע, ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, ונביאים מסרה לאנשי כנסת הגדולה." [אבות א', א']

משה, האיש שלנו, ראה עצמו חוליה בשרשרת האבות ובמסירה של התורה שבעל פה. בהיותו אדם רב-תחומי שילב אותם ערכים עליהם גדל והתחנך, **תורה מדע ועבודה**. מפעלותיו התפרשו כמניפה, בתחילה כחקלאי, עבודה שאהב בכל נימי נפשו וגופו, ובהמשך נשא בתפקידי ריכוז וניהול בקיבוץ. אחר כך לימד וחנך כמה שנים בבית הספר תלמוד ומתמטיקה. מבני הנוער עבר ללמד סטודנטים ב'צמח', במקביל למד ולימד תואר שני ושלישי במחלקה לתלמוד באוניברסיטת בר אילן.
 הוא היה שותף להקמה ולהוראה של ישיבת הקיבוץ הדתי בעין צורים ואחר כך במעלה גלבוע, כאן מצא בית רוחני לרעיונות שלו. הישיבה משלבת לימודים ישיבתיים קלאסיים עם לימוד חדשני מעולם המחקר האקדמי. רואה לפניו את האדם הדתי המודרני כחלק מהחברה הכללית, השואף להשפיע בעולם התורה ובכל שאר תחומי החיים.
 מסגרת נוספת בה לימד ואותה ניהל היה אולפן לגיור בשלוחות. לא רק את הגרים קירב ליהדות אלא בעיקר את בני הזוג היהודים שאבותם זרקו את המסורת ונאחזו בישראליות כדת חלופית. בעשור האחרון האיר אבא את פניהם של משתתפי 'גיל עוז' שלא החמיצו אף שיעור אך מעל הכל אהב לשבת בדלת אמותיו ועסק בחקר התלמוד הירושלמי והשאיר חיבורים של מסכתות שכתב להם את פירושו.

בעודו מרצה בבר אילן השתתף בכתיבת קורס חדש שנפתח לפני כעשרים שנה באוניברסיטה הפתוחה "מבוא לתורה שבעל פה"
 ברצוני להביא קטע קטן מדבריו: [מתוך היחידה שעוסקת בסמכותם של בעלי ההלכה].
 'הרמב"ם קובע כי הם, החכמים והשופטים, הם עיקר תורה שבעל פה והם עמודי ההוראה ומהם חוק ומשפט יוצא לכל ישראל... וכל המאמין במשה רבנו ובתורתו חייב לסמוך מעשה הדת עליהן ולישען עליהן' [רמב"ם, משנה תורה, ספר שופטים, הלכות ממרים פ"א, ה"א].
 הסמכות לפרש את דברי התורה מסורה אפוא לשופטי כל דור ודור - לחכמים המוסמכים, מה כוללת סמכות זו? מה משמעותה הממשית?
 נראה כי בסמכות זו כלולים שני דברים:
 הסמכות האחת היא הסמכות לפרש כדי לדעת כיצד לבצע את המצוות, לבאר פרטיה, דקדוקיה וכללותיה של כל מצוה בתורה. לפרש את הפסוקים תוך שימוש בכללי הפרשנות השונים, כמו המידות שהתורה נדרשת בהן, כשבסמכות זו כלולה גם הסמכות לפסוק ולהכריע בספקות העולים בעניינים שונים. הסמכות האחרת היא התחיקתית, הסמכות לחוקק - להתקין תקנות ולגזור גזרות בהתאם לצרכים העולים מפעם לפעם וממקום למקום.
 [מבוא לתורה שבעל פה, יחידה- 8 סמכותם של בעלי ההלכה (עמ' 12) האוניברסיטה הפתוחה ת"א, תשנ"ו 1996]
 בחיי היומיום שלו, אבא היה 'נאה דורש נאה מקיים', יועץ ומדריך לרבים בתחומי החיים השונים שואב מהידע הרב ומחכמת החיים שלו, ולא ביקש לעצמו לא פרסום ולא כבוד.

אחד הנושאים שהרבה לעסוק בהם היה, לוח השנה העברי המשלב מדע מדויק כבסיס למחזור החיים היהודי. בראשו אצר כל כך הרבה ידע וחישובים כספר פתוח של שנים רבות. נראה לנו היום שגם מעגלי חייו, היו להם החוקיות הפנימית שלהם, מלידתו ועד מותו.
 הימים שישבנו 'שבעה' על אבא, אלו בדיוק אותם ימים, לפני תשע עשרה שנה שאבא עבר ניתוח לב מסובך, הרופאים כמעט הרימו ידיים, אך במהלך הניתוח שערך שעות רבות נדהמו לראות את המפנה לטובה. הנס הגדול היה ב 1.1.96 ט' בטבת תשנ"ו.
 ביום שני בשבוע של פרשת "ויחי". ביום החמישי של השבעה חל 1.1.15 י' בטבת והיום השביעי חל בפרשת "ויחי".

הספקנו להתאסף סביבו בימי החנוכה ולהיפרד ממנו, ולעשות עמו "**תוד ואמת**" כפי שמבקש יעקב מיוסף לפני מותו. לספוד לבכות ולהתאבל -
"...ויספדו שם מספד גדול וכבד מאוד ויעש לאביו אבל שבעת ימים." [בראשית נ', י']
 מותו לא השאיר אותנו רק יתומים, אלא גם עם הרבה שאלות שנותרו ללא מענה.
 אנו תקווה שנדע למצוא את הרמזים שיסייעו לנו ללכת בדרכו.

קריאת תהילים ע"י נשים
תתקיים בשבת בבית המדרש בשעה 16:30
נשים מוזמנות.

נְתִיבִים/ ראובן ארצי

רְאִיתִי לְהִקָּה שֶׁל אֲנָפוֹת
הַמִּדְפִּיסָה עֲצָמָה עַל לֶחֶם
וְרֹד תָּכַל
שֶׁל שְׁמִים שְׁקוּעִים.
הִיא תִּגְיַע בְּדָאִי אֶל הַיָּרְדֵּן לִפְנֵי
שִׁיתְפּוֹגֵג לַגִּמְרִי
הַזֶּהָב מְקֻצּוֹת הַפְּרָדְסִים עַל כָּל גְּבַעַת כְּרָכָר שְׂרוּעִים.
הָאֲנָפוֹת תִּמְצָאנָה בְּלִי קִשְׁיִים
אֶת הַבְּרִכּוֹת
וְגַם הַשֶּׁמֶשׁ תַּעֲלֶה עַל מִסְלּוּלָהּ
בְּלִי הַסִּתְבַּכּוּיּוֹת.
אֶף אֲנַחְנוּ לִפְעָמִים נַעֲשֶׂה
אֶת נְתִיבֵנוּ קֶבֶעַ
כְּמוֹ בַּטָּבַע.

שותפות ביחד

בשנה שעברה, הגיעו אלינו לשלוחות שתי קבוצות של מתנדבים מקליבלנד שבארצות הברית כחלק מפרויקט של שותפות ביחד. כזכור, מדובר בתוכנית שנועדה לאפשר למבוגרים מקרב הקהילה היהודית בקליבלנד לקחת חלק בעשייה התנדבותית בבית שאן ובעמק המעינות. התוכנית זכתה לשבחים רבים ועקב כך הוחלט לקיימה גם השנה. השנה אי"ה יגיעו כ- 16 מתנדבים במחזור אחד וישהו בשלוחות בנופש הכפרי בין התאריכים 2.3-19.2.

במהלך היום, יעסקו המתנדבים בשלושה תחומים מרכזיים: חקלאות בחוות עדן, עבודה קהילתית, ופיתוח תיירות בעיר ובעמק. בשעות הערב הם יסיירו באזור, יפגשו עם אנשים ויכירו את העשייה המתרחשת, וכל זאת על מנת לפתח את תחושת השייכות שלהם לאזור שלנו. מתנדבים אלו מגיעים עם תחושת רצון עזה לתרום ולעשות למען האזור שלנו בפרט ולמען מדינת ישראל ככלל. הם בעצמם מממנים את נסיעתם ותורמים את זמנם.

התבשרנו ממארגני התוכנית כי אחת החוויות החזקות שהייתה לקבוצה מהשנה שעברה היה האירוח והמפגש שלהם עם חברי שלוחות. אנו מעוניינים לתת את אותה חוויה גם לקבוצה שעתידיה להגיע השנה. לשם כך אנו זקוקים ל 8 משפחות מתנדבות (רצוי דוברות אנגלית, אבל לא חייב, ידיעת אנגלית סבירה תתקבל בברכה) שמוכנות לארח 2 מתנדבים בשבת פ' "תרומה" (21.2) בשעות אחה"צ לקפה ועוגה.

בשבוע הקרוב אחלק דפי הרשמה בתאי הדואר. אשמח להיענות חיובית. ניתן לפנות אלי לפרטים נוספים.

ניקי וייס.

מבצע משלוחי מנות בשלוחות יוצא לדרך

בכל שנה, אנו מתחילים את מבצע משלוחי מנות בשלוחות לקראת פורים. השנה לראשונה, כל משפחה תוכל למלא את טופס משלוחי המנות בקישור הבא בצורה פשוטה ויעילה:

<http://goo.gl/forms/5WFqVU4K99>

(הקישור זמין גם בהודעות באתר שלוחות ב"קהילנט" ובנוסף נשלח לכל המשתמשים הרשומים במערכת האתר).

למעוניינים בקבלת טופס קשיח/סיוע במילוי באינטרנט, נא לפנות לאילנה מאירפלד.

תודה - צוות משלוחי מנות

ג'ודי שניידר, אילנה מאירפלד ואורן גל.

מהקיבוץ הדתי

התפנו כמה חדרים לשבת אירוח של הקיבוץ הדתי בכפר תבור, במלון "פנינת העמק" בתאריך, א'-ב' באדר (20-21.2) נשמח למלא.

ניתן לפנות - לעדנה גולינסקי

מזכירות הקיבוץ הדתי mazkira2@kdati.org.il

משרד 03-607-2706 פקס 03-695-7039

אירוע צדקה

חברי שלוחות היקרים. שבוע לא קל עבר עלינו ושבוע חדש בפתח.

הצוות שמארגן את האירוע מקשיב לרחשי הציבור ואנו מנסים לתת מענה בהתאם. הבנו, שמחיר האירוע יקר עבור חלק מהחברים והחלטנו להוזיל ב-50% את עלות הכרטיסים כלומר - כרטיס יעלה 40 ₪ בלבד (במקום 80). בעקבות כך, לא תהיה ארוחת ערב אלא כיבוד קל ועוגה.

ותיקי הגבעטרון מופיעים בכל הארץ בימים אלו, ותרומה של מופע כזה הנו מחווה יוצא דופן שראוי להערכה. הם הסכימו לעשות זאת בשמחה בידיעה שמדובר באיסוף צדקה.

אנחנו עושים מאמצים רבים בארגון האירוע ומצפים להשתתפות מרבית של הציבור בשלוחות (אגב, ניתן להזמין אנשים מבחוץ).

לצורך ארגון הערב חשוב לנו מאוד לדעת את מספר המשתתפים ולכן יש לרכוש כרטיסים מראש בכולבו.

אנא הזדרזו...

חברים ותושבים רבים הביעו רצון לקיים את שוק הצדקה המסורתי, במיוחד עבור הילדים. נשמח לתמוך ולסייע למתנדבים שיארגנו את השוק. ניתן לפנות לאורה בנושא. ולסיום - זכרו - את החושך רק האור יכול לגרש ואת העצבות תרומם השמחה.

אז, נפגשים השבוע ביום רביעי כ"ב שבט (11.2) בשעה 20:00.

בואו בהמוניכם - בואו בשמחה.

להתראות, הצוות המארגן -אתי רביץ, רותם שכטר, אביטל עמית ואורה בן יהושע.

929 - כאן בעמק המעינות!

תמיד רציתם ללמוד את כל התנ"ך - אבל לא יצא.

זו ההזדמנות שלכם.

ישיבת מעלה גלבוע ומדרשת עין הנצי"ב

מצטרפים לפרויקט הלאומי ופותרים קבוצת לימוד המיועדת לכל המבקשים לקרוא בספר הספרים.
חברי הקבוצה ילמדו בכל יום את הפרק היומי, ופעם בשבוע ניפגש לשיעור סיכום והעמקה.

למי השיעור מיועד? לב-ו-ל-ם

היכן? כאן על ההר, בישיבת מעלה גלבוע (20 דקות מכל יישוב באזור).

מתי? ימי שלישי בשעה 21:00

מי מארגן? חזי כהן

מה צריך להביא? רצון טוב ותנ"ך כמובן.

שיעור הפתיחה יתקיים אי"ה

ביום שלישי כ"א שבט תשע"ה 10.2.15

בשעה: 21:00 בישיבת מעלה גלבוע.

לכרטיס: חזי כהן 0526633409, אסתר פישר - 052-3784289

משולחנו של מנהל הקהילה

- ✓ מזה כחודש אנו פועלים על פי תוכנית העבודה לרבעון הראשון או עד אשר תתקבל תוכנית שינוי אורחות החיים בשלוחות. לא ארחיב שוב על פרטי התוכנית, כל בית אב קיבל אוגדן מסודר לפני כחודש המפרט את דרכי ההתנהלות החדשה. כאמור אני מלווה את ממלאי התפקידים והפעילויות יחד עם מערכת המידע, על מנת להקטין ככל הניתן את השגיאות.
 - ✓ התחלנו יחד עם מערכת המידע לסכם את שנת 2014.
 - ✓ בשבוע הבא אצא למילואים עד סוף חודש פברואר. **במקרים דחופים** (מקוה שלא יהיו) מוזמנים לפנות לרותם שכטר. בענייני גזברות הקהילה נא לפנות לירם רותם.
- שבת שלום, יוסי בוריס.

אסיפת חברים

תקנים במוצאי שבת פ' "יתרו" (7.2)

בחדר - האוכל, בשעה 20:30

על סדר היום:

1. **מרכז ועדת בנים -** צוות מש"א מביא לאישור האסיפה את מועמדותו של חנן מלאכי לתפקיד.
 2. **דיון ואישור מתווה התהליך לעדכון חוברת השינוי -** אישור בהצבעה באסיפה ברוב רגיל.
 3. **דיון ואישור כללים בסיסיים להתאמות למודל השינוי -** אישור בהצבעה באסיפה, ברוב של 75% מהמצביעים באסיפה.
- המתווה והכללים יחולקו בתאי הדואר.**

משולחנה של מזכירת הפנים

"כי האדם עץ השדה
כמו העץ הוא צמא למים
כמו האדם הוא נשאר צמא
ואני לא יודע
איפה הייתי ואיפה אהיה
כמו עץ השדה" / נתן זך

את השבוע פתחנו בפרידות. נפרדנו מחברתנו טובה בייפוס ז"ל שהייתה ממקימי הקיבוץ. ונפרדנו מחברינו גדעון לוטן ז"ל שהיה הבן הראשון של הקיבוץ. מוטי המר כתב "כולנו רקמה אנושית אחת חיה ואם אחד מאתנו הולך מעמנו משהו מת בנו- ומשהו, נשאר אתו" ואכן, תחושת האבל והצער עטפה את כולנו השבוע, מתוך ההרגשה כי אנו כקהילה מהווים רקמה אנושית אחת חיה ששותפה בצער כמו גם בשמחה. מלבד הרגשות החזקים שליוו את השבוע. הייתה בו עשייה רבה שגם היא אופיינית לנו כקהילה (וזו לא ברור מאליו). הליווי, הטיפול והתמיכה של צוות בריאות, סיעוד ורווחה, חברה קדישא בראשותו של אילן חרובי, שעושים את עבודת הקודש שלהם בכל כך הרבה רגישות, אחריות ומקצועיות. ועדת חברים, שפעילה ותומכת בצד הלוגיסטי ובצד החברתי. בעלי התפקידים שתומכים ומגבים. הציבור היקר שלנו שמתנדב, עוזר, מתעניין, נרשם, מכין, מספיד ובעיקר מחבק. אני מאמינה כי כוחה של הקהילה שלנו בהתגייסות ובסיוע בכל עת יישמר עוד שנים רבות.

ט"ו בשבט - כנהוג בשלוחות בזמן אבלות על חבר או חברה, במקרה הפעם על שניהם, אין מקיימים אירועי תרבות ואכן אירוע התרבות שהיה אמור להתקיים השבוע נדחה ויתקיים במועד אחר. את החג חגגנו באווירה ביתית, כל משפחה והסדר שלה. ילדי גן ירדן ציינו את החג בפעילות מוסיקלית עם ההורים בהדרכת זיוה גלבע. ילדי א' ו' נהנו מפעילות ויצירה משותפת להורים וילדים.

מופע של הגבעטרון - כאמור, ותיקי הגבעטרון יופיעו אצלנו אי"ה ביום רביעי הקרוב. המופע הוא בהתנדבות תוך רצון לגייס כסף עבור צדקה. לאור תגובות החברים הצוות ישוב, חשב, הפיק לקחים ושינה את הפורמט. אני מזמינה את כל קהילת שלוחות לבוא להשתתף במופע לפזם את השירים ליהנות מהביחד במחיר מוזל המיועד לצדקה.

האסיפה במוצ"ש - אני מזמינה את כל החברים לבוא ולקחת חלק באסיפה שתתקיים אי"ה במוצ"ש בשעה 20:30 בחדר האוכל. כידוע נושאים חשובים על סדר היום ונוכחותכם חשובה מאוד.

שבת-שלום רותם.

שבת - שלום

שעות הארוחות בחדר-האוכל
ליל שבת מיד לאחר התפילה
שבת צהריים 11:30.